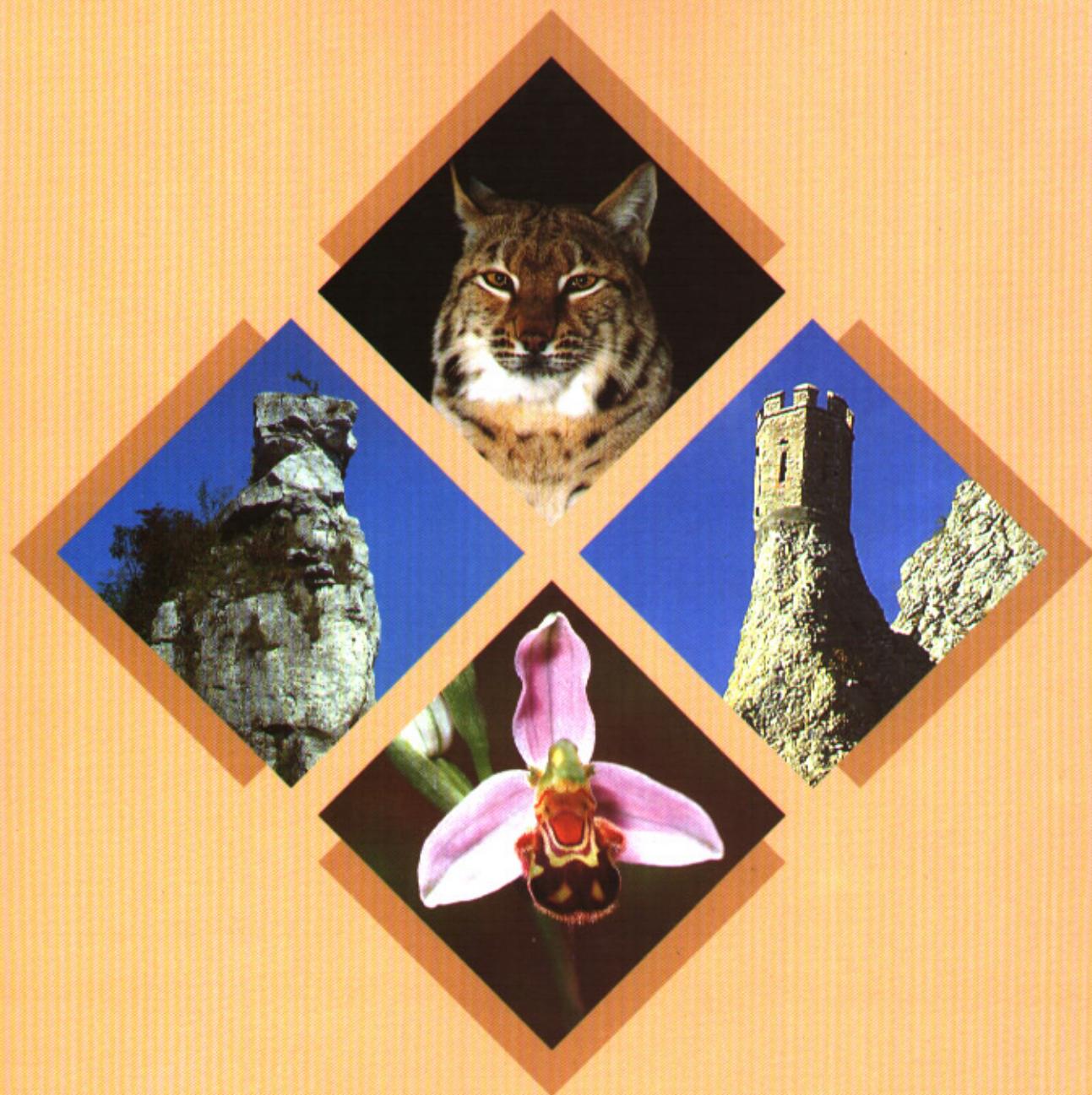

**MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 1998**

*Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky*

**SPRÁVA O STAVE
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY
V ROKU 1998**

*Slovenská agentúra
životného prostredia*

Havárie a živelné pohromy

Požiarovosť

Holandsko, Moldavsko, Rakúsko, Kazachstan, Slovinsko, Švajčiarsko, Turecko, Veľkú Britániu a Zväzovú republiku Juhoslávie.

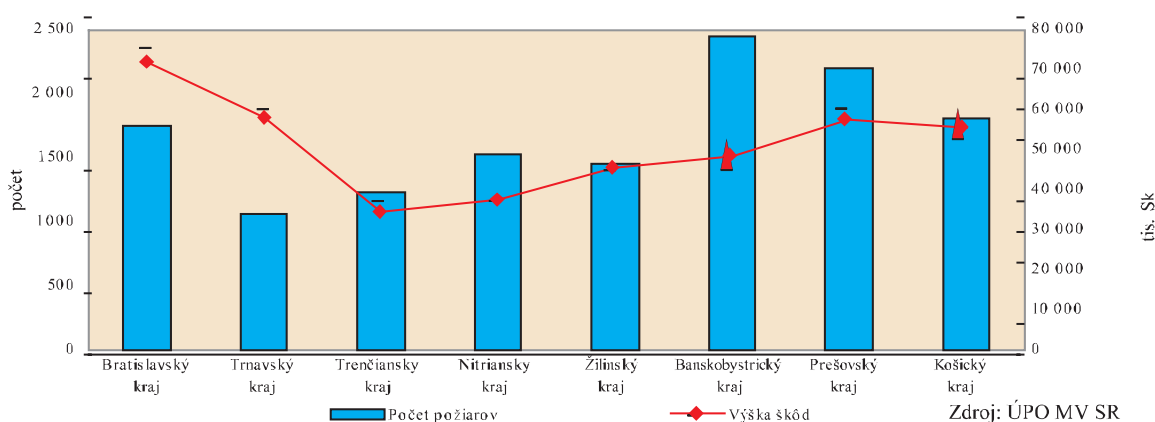
Graf č. 56: Vyvezené množstvá nebezpečných odpadov v roku 1998 podľa jednotlivých krajín (t)

Stav v požiarovosti má na Slovensku od roku 1993 mimoriadne nepriaznivý trend. Túto skutočnosť dokumentujú aj údaje za rok 1998, kedy vzniklo 13 472 požiarov, pri ktorých zahynulo 54 osôb a 191 bolo zranených. Enormný nárast počtu požiarov v roku 1998 bol zaznamenaný najmä v mesiacoch február, marec a apríl - hlavne v dôsledku vypaľovania trávy a rôznych suchých porastov (vrátane zakladania ohňov v prírode). Z hľadiska odvetvovej klasifikácie najvyššia požiarovosť bola zaznamenaná v poľnohospodárstve (nárast oproti roku 1997 o 74 %). Na druhom mieste sa na celkovej požiarovosti

Rok	Počet požiarov	Škoda (tis.Sk)	Uchránené (tis.Sk)	Usmrtení	Zranení
1992	3 908	245 716,4	2 139 089,0	68	183
1993	6 354	491 306,3	2 209 795,0	49	181
1994	6 960	280 971,1	2 020 964,8	38	153
1995	7 639	558 423,9	2 989 076,7	59	202
1996	9 462	342 461,4	2 365 331,6	61	167
1997	10 607	930 443,9	3 231 081,0	67	180
1998	13 472	409 449,0	2 824 979,0	54	191

Zdroj: ÚPO MV SR

podieľalo odvetvie nevýrobných činností a bytové hospodárstvo.

Tabuľka č. 153: Počet požiarov, výška škôd, uchránené hodnoty a počet usmrtených a zranených osôb v období rokov 1992 - 1998

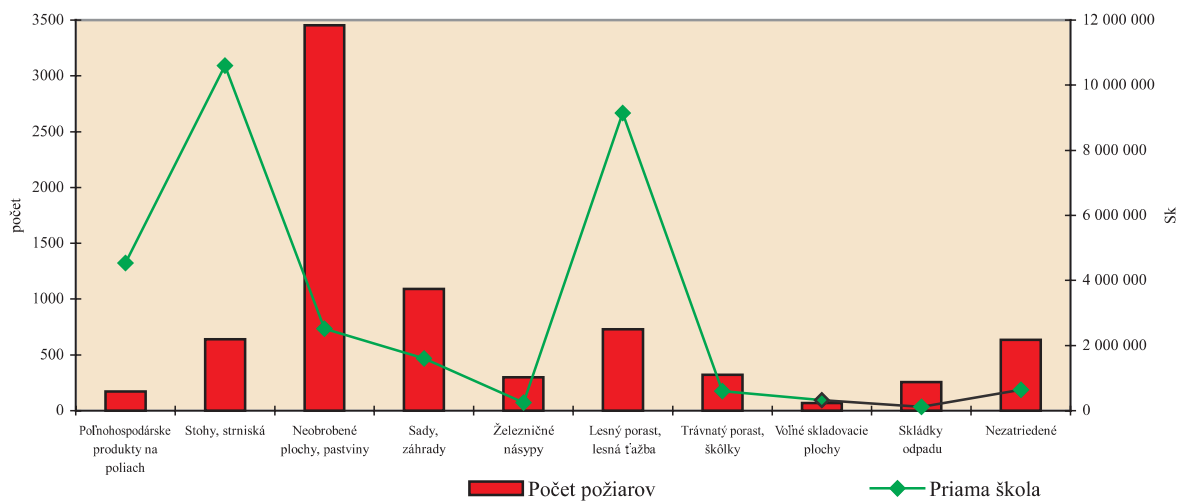
Graf č. 57: Počet požiarov a výška škôd v roku 1998 podľa krajov SR

Z vykonanej analýzy požiarovosti za rok 1998 vyplýva, že najpočetnejšiu skupinu požiarov

Zatriedenie priestoru	Počet požiarov	Priama škola (Sk)
Poľnohospodárske produkty na poliach	173	4 536 000
Stohy, strniská	641	10 604 900
Neobrobené plochy, pastviny	3 455	2 514 800
Sady, záhrady	1 089	1 600 900
Železničné násypy	297	247 600
Lesný porast, lesná ťažba	730	9 145 600
Trávnatý porast, škôlky	321	597 100
Voľné skladovacie plochy	70	322 900
Skládky odpadu	255	115 200
Nezatriedené	633	638 900

Zdroj: ÚPO MV SR

z hľadiska ich zatriedenia podľa priestoru tvorili prípady, ktoré vznikli v prírodnom prostredí (celkovo

Zdroj: ÚPO MV SR

7 773 požiarov predstavujúcich 57 % požiarov z celkového počtu).

Tabuľka... SR
 Graf... prírodnom prostredí v SR v roku 1998

Povodne

V roku 1998 bol východoslovenský región postihnutý dvoma veľkými povodňami:

- v júli 1998 - spôsobenými extrémne výdatnými búrkovými zrážkami
- v novembri 1998 - spôsobené dlhotrvajúcimi výdatnými zrážkami pri prechode frontálneho systému.

V odpoľudňajších hodinách 20. VII. 1998 v oblasti Šarišskej vrchoviny, Levočského pohoria a Braniska sa vyvinula búrková oblačnosť so silným výstupným prúdením. Výška oblačnosti dosahovala viac ako 13 km, pri teplote približne - 65° C. Radarom zaznamenaná hustota oblačnosti vykazovala najvyššie merateľné hodnoty s predpokladom dosiahnutia zrážok s intenzitou viac ako 100 mm. Skutočnosť však bola podstatne hrozivejšia, nakoľko sa vyvinul úkaz nazývaný ako „supercela“, t.j. dážď s krupobitím s intenzitou porovnateľnou k otvorenému vodovodnému kohútiku. V obci Rencišov padali krúpy veľkosti slepačieho vajca. Intenzívna zrážková činnosť spôsobila náhle povodne s kulminačnými prietokmi na úrovni 1 000 ročnej vody. Pršať začalo po 15. hodine a už po necelú polhodinu začali povodne, ktoré nemajú v našich klimatických podmienkach obdobu - v obciach Rencišov, Uzovské Pekľany, Dubovica,

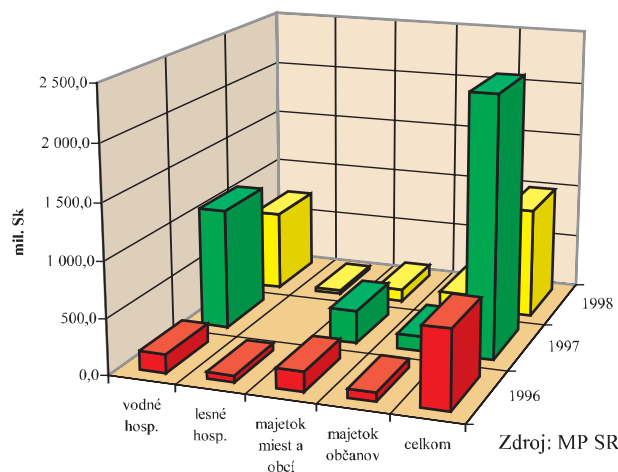
Priame následky povodní	Prešovský kraj	Košický kraj	Spolu
Počet obcí a miest postihnutých povodňami	67	8	75
Počet zaplavených domov (pivníc, suterénov)	1 484	575	2 059
Značne poškodené až zničené obytné domy	245	34	279
Poškodené iné druhy budov, objektov a zariadení	1 412	36	1 448
Počet postihnutých obyvateľov, celkovo, z toho:	8 379	2 471	10 850
• počet obyvateľov bez prístrešia	747	9	756
Počet zaplavených vodných zdrojov	991	476	1 467
Počet poškodených a zničených mostov	55	17	72
Rozsah zaplaveného územia (ha), celkovo, z toho:	3 495	457	3 952
• zaplavené územie v intravilánoch (ha)	326	155	481
Dĺžka poškodených brehových opevnení tokov (m)	5 054	23 720	28 774
Dĺžka poškodených ochranných hrádzí (m)	244	102	346
Dĺžka poškodených úsekov vodovodnej siete (m)	4 375	-	4 375
Dĺžka poškodených úsekov kanalizácie (m)	2 910	-	2 910
Dĺžka poškodených rozvodov plynu (m)	5 315	138	5 435
Počet evakuovaných osôb	3 608	10	3 618
Počet zachránených osôb	56	1	57
Počet zranených osôb	60	1	61
Počet usmrtených osôb	47	-	47
Počet nezvestných osôb	7	-	7

Zdroj: ÚPO MV SR

Jarovnice a neskôr aj v ďalších obciach. Prírodný živel si tu vyžiadal 46 obetí na ľudských životoch a doposiaľ sú nezvestné 4 osoby. Sú to doposiaľ najvyššie straty na ľudských životoch pri povodniach v novodobej histórii. Dôkazom sily rozvodnených tokov boli odplavené cesty, mosty, regulácie potokov, odplavené rodinné domy aj so základmi (v obci Uzovské Pekľany).

Tabuľka č. 155: Prehľad vybraných následkov povodní v júli 1998

V novembri 1998 sa veľké povodne vyskytli na tokoch riečného systému Bodrog. Po rozvodnení tokov tečúcich z pohoria Vihorlat vznikli povodne na rieke Uh. Spomínaná rieka, pravdepodobne ako jediná na Slovensku „dokáže“ stúpnuť za jediný deň až o 8,5 m - a tak tomu bolo aj v novembri 1998, násled-

kom čoho došlo k obojstrannému preliatiu ochranných povodňových hrádzi vybudovaných na tejto rieke.

Povodie	Vodný tok	Dátum povodňovej vlny	Počet miest a obcí postihnutých záplavami	Počty obyvateľov			Výška škôd (mil. Sk)					Náklady		Náklady a škody celkom (mil. Sk)
				evakuovaných	zachránených	usmrtených	1. vo vodnom hospodárstve	2. v lesnom hospodárstve	3. na majetku miest a obcí	4. na majetku občanov	5. celkové škody	na záchranné práce	na zabezpečovacie práce	
Hornád	Malá Svinka, Svinka, Žehrica, Torysa a ich prítoky	VII. 1998	75	3 618	56	49	1.	17,0	115,9	19,6	985,5			
							2.	26,0						
							3.	110,4						
							4.	130,2						
							5.	850,0						
Bodrog	Uh, Latorica, Ondava, Bodrog, Tisa	XI. 1998	11	6	-	-	1.	55,5	2,9	19,2	172,6			
							2.	5,0						
							3.	0,5						
							4.	3,0						
							5.	150,5						
Spolu		1998	86	3 624	56	49	1.	72,5	118,8	38,8	1 158,1			
							2.	31,0						
							3.	110,9						
							4.	133,2						
							5.	1 000,5						

Zdroj: MP SR

**Starostlivosť
o životné prostredie**

**Ekonomika starostlivosti
o životné prostredie**

Štátny rozpočet

Finančné prostriedky súvisiace s ochranou a tvorbou životného prostredia boli poskytované zo **štátneho rozpočtu Slovenskej republiky** (ŠR SR) formou dotácií prostredníctvom rozpočtových kapitol príslušných ministerstiev, prípadne príslušných štátnych fondov (Štátneho fondu životného prostredia, Štátneho vodohospodárskeho fondu, Štátneho fondu kultúry Pro Slovakia). Na celkovej sume investičných finančných prostriedkov 1 826 897,4 tis. Sk sa MŽP SR podieľalo čiastkou 966 561 tis. Sk (53,0 %) na zvyšku, t.j. 860 336,4 tis. Sk (47,0 %) sa podieľalo Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (MP SR) sumou 334 856 tis. Sk (18,3 %), Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (MS SR) 13 687 tis. Sk (0,7 %), Ministerstvo obrany Slovenskej republiky (MO SR) 224 294 tis. (12,3 %), Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (MK SR) 15 834 tis. Sk (0,9 %), Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (MZ SR) 218 445 tis. Sk (12,0 %), Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky